

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENT

Vedlegg til statsbudsjettet 2010
Publikasjonskode: A - 0028 B/S

Bevilgninger til samiske formål i statsbudsjettet 2010

Utgitt av :
Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Offentlige institusjoner kan
bestille flere eksemplarer fra:
Departementenes servicesenter
Post og distribusjon
E-post: publikasjonsbestilling@dss.dep.no
Faks: 22 24 27 86

Publikasjonsnummer: A - 0028 B/S

Trykk: 10/2009 - 3300

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENT

Vedlegg til statsbudsjettet 2010
Publikasjonskode: A - 0028 B/S

Bevilgninger til samiske formål i statsbudsjettet 2010

Bevilgninger til samiske formål

Som urfolk og minoritet i fire stater har samene behov for og rett til en særlig status i henhold til internasjonal og nasjonal rett. Norge har et særskilt ansvar for utvikling av samenes språk, kultur og levekår. Grunnlovens § 110a pålegger statens myndigheter å legge forholdene til rette for at den samiske befolkning skal kunne styrke og utvikle sitt språk, sin kultur og sitt samfunnsliv.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet har samordningsansvaret for statlig samepolitikk. Prinsippet om departementenes sektoransvar gjelder på alle fagområder, og departementene har ansvar for å følge opp samepolitikken innenfor sine sektorer. Dette gjelder også de ordningene som er overført til Sametinget.

Med denne publikasjonen vil regjeringen gi en kort og samlet framstilling av de ulike departementenes forslag til bevilgninger til samiske formål i 2010. Årets hefte omfatter bevilgninger som ikke har vært omtalt tidligere, slik at tallene i enkelte tilfeller ikke vil være sammenlignbare med fjorårets publikasjon.

Sametinget	2
Arbeids- og inkluderingsdepartementet	3
Utenriksdepartementet	8
Kunnskapsdepartementet	10
Justis- og politidepartementet	13
Kultur- og kirke departementet	14
Kommunal- og regionaldepartementet	17
Helse- og omsorgsdepartementet	18
Barne- og likestillingsdepartementet	19
Landbruks- og matdepartementet	21
Miljøvern departementet	24

Bevilgninger til samiske formål

(i 1000 kr)

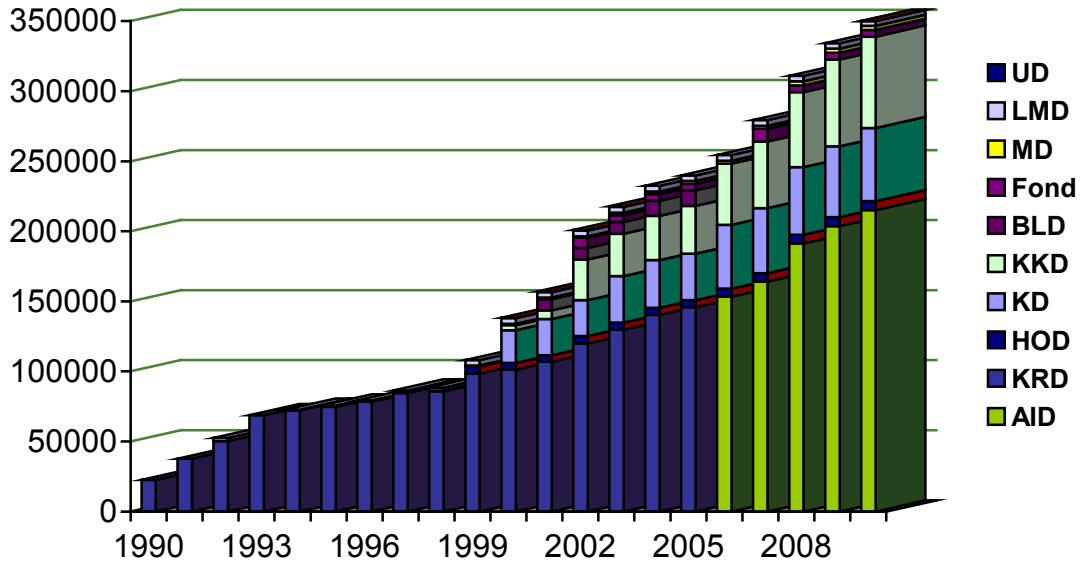
	Regnskap 2008	Saldert budsjett 2009	Forslag 2010	Pst. endring 2009-2010
Utenriksdepartementet	5 000 ¹⁾	5 000 ¹⁾	6 450 ¹⁾	29,0
Kunnskapsdepartementet	244 714	252 411	267 616	6,0
Justis- og politidepartementet	1 700 ²⁾	1 700 ²⁾	1 750 ²⁾	2,9
Kultur- og kirke departementet	86 470	94 220	97 920	3,9
Kommunal- og regionaldepartementet	2 100	2 100	2 100	0,0
Arbeids- og inkluderingsdepartementet	213 810	225 048	238 515	6,0
Helse- og omsorgsdepartementet	13 000	13 600	14 000	2,9
Landbruks- og matdepartementet	168 137	157 795	160 983	2,0
Miljøvern departementet	3 000	3 000	4 000	33,3
Samlet bevilgning	737 931	754 874	793 334	5,1
Samefolkets fond	4 700	4 650	4 650	0,0
Sum	742 631	759 524	797 984	5,1

¹ Beløpet er et anslag over tilskudd gitt til samiske formål/urfolksformål. Bevilgning fordeles senere.

² Beløpet er et anslag over tilskudd gitt til samiske formål. Bevilgning fordeles senere.

Sametinget

Sametinget vil ifølge budsjettforslaget forvalte 351,3 mill. kroner til samiske formål i 2010. Dette er en økning på 17 mill. kroner fra 2009 (5,1 pst). Sametingets første hele driftsår var 1990, og da hadde Sametinget et budsjett på 31,7 mill. kroner. Utviklingen er i tråd med myndighetenes målsetting om at Sametinget skal ha større innflytelse og myndighet i saker som er av spesiell interesse for den samiske befolkningen.

Sametinget er etablert gjennom sameloven for å etterleve Grunnlovens § 110a. Som folkevalgt organ har Sametinget stor frihet. Det er ikke en etat eller et underliggende organ i forhold til regjeringen, og den enkelte statsråd er derfor ikke ansvarlig for Sametingets politiske virksomhet eller for de politiske vedtakene Sametinget gjør på de ulike områdene. Arbeids- og inkluderingsministeren har likevel et overordnet konstitusjonelt ansvar når det gjelder bevilgningen gitt over kap. 680 Sametinget. Når det gjelder bevilgninger til Sametinget over øvrige departementers budsjett, er det vedkommende fagstatsråd som har det konstitusjonelle ansvaret og oppfølgingsansvaret for om bevilgede midler benyttes i tråd med Stortingets forutsetninger.

Sametinget fikk i 1999 unntak fra bevilgningsreglementets § 4 om bruttobudsjettering og får hele sin bevilgning fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet på én 50-post. Tilsvarende overføres bevilgningene fra Kunnskapsdepartementet, Kultur- og kirke departementet og Miljøverndepartementet over 50-poster. Sametinget gis på denne måten et særlig selvstendig ansvar og frihet med hensyn til ressursdisponeringen. Sametinget fordeler bevilgningen i sitt plenumsmøte i november, med forbehold om Stortingets budsjettvedtak. Med de føringer som er lagt i Stortingets budsjettvedtak, fordeler Sametinget bevilgningen etter egne prioriteringer.

Sametinget er tillagt forvaltningsansvar for visse administrative forhold, slik som bant annet valg til sameting, fordeling av økonomiske tilskudd, fastsetting av nærmere bestemte deler av læreplaner for skolen, forvaltning av samiske kulturminner etter kulturminneloven og tilhørende forskrifter og oppnevning av representanter til ulike offentlige organer. Sametinget utøver dessuten myndighet og innflytelse gjennom deltakelse og representasjon i en rekke utvalg, styrer og råd. Også konsultasjonsavtalen mellom Sametinget og staten og de samarbeidsavtalene Sametinget har med andre offentlige organer er av stor betydning.

Sametinget informerer om egen virksomhet på nettsiden www.samediggi.no.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

(i 1000 kr)

Kap.	Post	Tiltak	Regnskap 2008	Saldert budsjett 2009	Forslag 2010
680	50	Sametinget	191 400	203 735	215 136
680	54	Sametinget	4 651	4 700	4 650
681	72	Samisk språk, informasjon mv.	6 575	9 055	10 845
681	74	Dokumentasjon, formidling mv.	1 300	1 357	1 400
682	01	Gáldu – Kompetansesenteret for urfolks rettigheter	5 054 ¹⁾	2 911 ²⁾	3 049 ³⁾
683	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	650		
684	01	Internasjonalt fag- og formidlingssenter for reindrift	4 830 ⁴⁾	3 290	3 435
684	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	550		
Sum			213 810	225 048	238 515

¹ Regnskapstallet innbefatter Utenriksdepartementets tildeling på 1,5 mill. kroner, samt ekstern finansiering av prosjekter i regi av Gáldu.

² I tillegg fikk Gáldu en bevilgning på 1,5 mill. kroner fra Utenriksdepartementet.

³ I tillegg vil støtten til senterets virksomhet over Utenriksdepartementets budsjett bli videreført.

⁴ Regnskapstallet innbefatter ekstern finansiering av prosjekter i regi av Internasjonalt fag- og formidlingssenter for reindrift.

I tillegg blir det bevilget midler til samiske formål over følgende budsjettkapitler:

Kap.	post	Tiltak
601	21	Spesielle driftsutgifter
601	50	Norges forskningsråd, Program for samisk forskning

Overordnede mål i samepolitikken

Regjeringen legger til grunn at staten Norge opprinnelig er etablert på territoriet til to folk, samer og nordmenn, og at begge folkene har den samme rett og det samme krav på å kunne utvikle sin kultur og sitt språk. Samepolitikken som føres skal tjene den samiske befolkningen, slik at samisk språk, kultur og samfunnsliv skal ha en sikker framtid i Norge.

Grunnloven § 110a og sameloven er det nasjonale rettsgrunnlaget for regjeringens samepolitikk. Regjeringens politiske grunnlag for samepolitikken framgår av St.meld. nr. 28 (2007-2008) Samepolitikken. Stortingsmeldingen angir, sammen med regjeringens Handlingsplan for samiske språk, regjeringens viktigste samepolitiske strategier og satsinger

Regjeringens mål kommer for øvrig til uttrykk i følgende målsettinger:

1. Sikre og videreutvikle samenes rett til deltakelse

Arbeidet med samiske og samiskrelaterte spørsmål skjer i dag innenfor rammen av regjeringens målsetting om en helhetlig samepolitikk, der samene selv gjennom Sametinget, samiske institusjoner og organisasjoner er medspillere og premissleverandører.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet har igangsatt en revisjon av sameloven, blant annet for å tydeliggjøre Sametingets spesielle og frie stilling. Regjeringen vil ta endelig stilling til spørsmålet om en eventuell utskillelse av Sametinget som eget rettssubjekt når dette forslaget foreligger.

Sametinget ble høsten 2008 forelagt en skisse til nye budsjettprosedyrer etter at en arbeidsgruppe vurderte dette spørsmålet i 2007. Sametinget har signalisert behov for mer tid til å vurdere denne og eventuelt foreslå alternative budsjettmodeller.

2. Øke antall samiske språkbrukere

Regjeringens handlingsplan for samiske språk ble lagt fram i mai 2009. Handlingsplanen, som inneholder 66 ulike tiltak, er utarbeidet i dialog og konsultasjon med Sametinget. Hovedmålet med handlingsplanen er å legge til rette for en trygg framtid for de samiske språkene i Norge –

nordsamisk, lulesamisk og sørsamisk. Handlingsplanens hovedfokus er å styrke innsatsen for de samiske språkene på ulike samfunnsområder – særlig innenfor opplæring og utdanning, offentlig tjeneste- og omsorgsyting, samt bruk og synliggjøring av samisk i offentlig sammenheng. Det er bevilget 8 mill. kroner til oppfølgingen av handlingsplanen i 2009, hvorav Sametinget har fått 5 mill. kroner. Regjeringen har i tillegg økt bevilgningen med 1,179 mill. kroner i 2009 til Norges forskningsråd med tanke på styrket innsats for lule- og sørsamisk språk.

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen til oppfølgingen av handlingsplanen med ytterligere 5 mill. kroner i 2010 over Arbeids- og inkluderingsdepartementets budsjett. Av dette foreslås det satt av 1 mill. kroner til Senter for samisk i opplæringen ved Samisk høgskole og 0,5 mill. kroner til Arbeids- og inkluderingsdepartementets arbeid med handlingsplanen. Sametinget foreslår bevilget 3,5 mill. kroner. Regjeringen har dermed sørget for å øke bevilgningen til oppfølgingen av Handlingsplan for samiske språk med totalt 13 mill. kroner de siste to år.

Som følge av at Lavangen kommune ble innlemmet i forvaltningsområdet for samisk språk fra 1. oktober 2009, ble tospråklighetstilskuddet til kommunene og fylkeskommunene i 2009 økt med 1 mill. kroner i revidert nasjonalbudsjett 2009. Regjeringen foreslår å øke tospråklighetstilskuddet med 4 mill. kroner i 2010 som følge av innlemmelsen av Lavangen i forvaltningsområdet for samiske språk. Regjeringen har siden 2006 økt tospråklighetstilskuddet til kommuner og fylkeskommuner med totalt 14 mill. kroner.

Kunnskapsdepartementet og Arbeids- og inkluderingsdepartementet foreslår at det i 2010 bevilges 3 mill. kroner til Senter for samisk i opplæringen ved Samisk høgskole. Sametinget vil også sette av midler til senteret. Senteret vil være viktig for å støtte opp om øvrige tiltak i Handlingsplan for samiske språk, blant annet gjennom å bidra til å styrke lese- og skriveopplæring i samiske språk. Det tas sikte på en evaluering av senteret etter to år.

Regjeringen vil bedre sitt nyhetstilbud til den samiskspråklige befolkningen, og sikre økt bruk av samisk i regjeringens dokumenter. Det skal derfor etableres en oversettelsestjeneste for regjeringen, knyttet til Departementenes servicesenter (DSS). Det forventes at tjenesten er operativ fra 2010.

Regjeringen har vedtatt en rekke nye obligatoriske IT-standarder for staten. Tegnsettstandarden ISO 10646, representert ved UTF8, skal legges til grunn for alle nye IKT-prosjekter i staten. Fra 1.1.2012 skal UTF8 benyttes ved elektronisk informasjonsutveksling, med visse begrensninger, jf. [Referanse katalogens](#) punkt 1.1.4. Vedtaket om UTF8 er et viktig steg i retning av at offentlig sektor skal håndtere samiske tegn og tegn fra andre språk på en korrekt måte. I første omgang gjelder de obligatoriske kravene bare for staten. Det tas sikte på å fastsette en forskrift som gjør at kommunal sektor også blir omfattet av de obligatoriske standardene.

Et viktig tiltak for å styrke sørsamisk språk vil være å gi også sørsamiske språkbrukerne funksjonelle IT-redskaper på eget språk. Det er et mål at en sørsamisk stavekontroll, utarbeidet som en del av Sametingets Divvun-prosjekt, skal foreligge innen utgangen av 2010.

3. Sikre at offentlig forvaltning betjener brukere med en samisk språk- og kulturbakgrunn på en tilfredsstillende måte

Beslutninger og politikk på kommunalt og fylkeskommunalt nivå har avgjørende betydning for i hvilken grad samisk språk, kultur, næringer og samfunnsliv kan utvikle seg på en god måte. KS, Sametinget og regjeringen har nedsatt en arbeidsgruppe som skal se på samiske forhold i kommunesektoren.

Innen 2010 vil stort sett alle landets kommuner, sammen med Arbeids- og velferdsetaten, ha etablert felles lokale NAV-kontor. Kontorene vil ha ansvar også for samiske brukere. Det samiske perspektivet gjenspeiles i tildelingsbrevet til Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2009, blant annet ved at behovet for kompetanse i samisk språk og kultur skal vurderes særskilt ved

etableringen av nye NAV-kontorer i kommuner med samisk befolkning. Etaten skal gjennomføre lokale brukerundersøkelser i samiske forvaltningsområder. Det skal redegjøres for erfaringene med gjennomførte tiltak overfor samiske brukere, herunder informasjon på www.nav.no og annet informasjonsmateriell, oversetting av lover, forskrifter mv., samt resultater fra brukerundersøkelser i samiske forvaltningsområder. Rapporten Samisk språk i NAV ble utarbeidet i regi av Arbeids- og velferdsetaten for å utrede og foreslå tiltak som best mulig kan ivareta behovet til brukere med samisk språk i arbeids- og velferdsforvaltningen.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet vil i samarbeid med aktuelle departementer vurdere hvordan fylkesmannens veiledningsrolle overfor kommunene kan utvikles når det gjelder samiske forhold.

Det vil over Barne- og likestillingsdepartementets og Arbeids- og inkluderingsdepartementets budsjett for 2010 bli avsatt midler til arbeid med likestilling og antidiskriminering i samiske områder, jf. kap. 682 Gáldu – Kompetansesenter for urfolks rettigheter, post 01 Driftsutgifter.

4. Styrke samiske næringer og sikre naturgrunnet for samisk kultur

Verdiskapingsprogrammet for næringskombinasjoner og reiseliv startet opp i 2008. Programmet forvaltes av Sametinget. Sametinget vedtok i april 2009 en revidert programbeskrivelse for verdiskaping innen næringskombinasjoner og reiseliv. Det er opprettet et faglig forum for å sikre samordning med andre virkemiddelaktører og satsinger, faglig oppdatering, evaluering og framdrift i programmet. Regjeringen følger arbeidet sammen med andre aktører i det faglige forumet, og vil gå inn i aktuelle samarbeidsrelasjoner der det er behov. Aktuelle utfordringer framover vil være å styrke næringsutviklingen innen utmarksnæringer og reiseliv.

For å styrke arbeidet med å innhente, systematisere og formidle samers tradisjonelle kunnskap i Norge har Arbeids- og inkluderingsdepartementet tildelt midler til Samisk høgskoles pilotprosjekt Árbodiehtu – kartlegging, bevaring og bruk av samisk tradisjonell kunnskap. Prosjektet startet opp høsten 2008 og er planlagt som et pilotprosjekt over tre år. Regjeringen vil videreføre arbeidet med kartlegging og dokumentasjon av tradisjonell samisk kunnskap, jf. kap. 681 Tilskudd til samiske formål, post 74 Dokumentasjon, formidling mv.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet har tildelt midler til prosjektet "Saehmieh Saepmesnie" - sørsamisk grenseoverskridende prosjekt i tradisjonskunnskap og dokumentasjon. Dette er et prosjekt under Interreg, og prosjekteier på norsk side er Saemien Sijte, Snåsa. Det er også tildelt midler til delprosjektet CEAVVI, som er forankret i det internasjonale forskningsprosjektet EALÁT.

5. Legge til rette for samisk forskning, utvikle et godt kunnskapsgrunnlag for samepolitikken, og synliggjøre og formidle samisk kultur

Se omtale under kap. 601, post 21 Spesielle driftsutgifter/Kap. 601, post 50 Norges forskningsråd, Program for samisk forskning

6. Helhet og sammenheng i samepolitikken nasjonalt og internasjonalt

Grunnloven § 110a og sameloven er det nasjonale grunnlaget for regjeringens samepolitikk. Regjeringen legger videre vekt på at de internasjonale menneskerettighetskonvensjoner som Norge har sluttet seg til og som har særskilt betydning for samene, blant annet FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter (særlig artikkel 27) og ILO-konvensjon nr. 169 om urfolk og stammefolk i selvstendige stater, blir oppfylt. Ansvar for å følge opp nevnte rettsregler og konvensjoner er ut fra sektorprinsippet fordelt mellom ulike departementer med underliggende virksomheter, samt forvaltningen på lokalt og regionalt nivå, herunder kommuner og fylkeskommuner.

Regjeringene og sametingene i Finland, Norge og Sverige er enige om å videreføre arbeidet med sikte på å bli enige om en nordisk samekonvensjon.

Kap. 601, post 50 Norges forskningsråd, Program for samisk forskning/ Kap. 601, post 21 Spesielle driftsutgifter

Norges forskningsråd etablerte i 2007 et nytt samisk forskningsprogram. Et viktig mål for programmet er blant annet å bidra til rekruttering og kompetanseutvikling, samt formidling av forskningen til den samiske befolkningen, på norsk og samisk. Det nye programstyret er utvidet med representasjon fra samiske forskningsmiljøer i Sverige og Finland. Kunnskapsdepartementet og Arbeids- og inkluderingsdepartementet finansierer Forskningsrådets samiske program II med om lag 10 mill. kroner årlig. Arbeids- og inkluderingsdepartementet har i 2009 økt tildelingen til programmet med 1,179 mill. kroner årlig til forskningsinnsats på lulesamisk og sørsamisk språk, blant annet stipendiatstillinger på doktorgradsnivå.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet har i 2009 tildelt 0,8 mill. kroner til arbeidet til Faglig analysegruppe for samisk statistikk ved Samisk høyskole. Gruppens mandat er å legge fram en årlig rapport med oversikt og analyse av aktuelle utviklingstrekk i det samiske samfunnet. Faglig analysegruppe la fram sin andre rapport 2. oktober 2009. Rapporten legges til grunn for konsultasjoner mellom statlige myndigheter og Sametinget. Departementet har også tildelt 200 000 kroner til samarbeidet mellom Sametinget og Statistisk sentralbyrå om utgivelse av Samisk statistisk årbok annet hvert år.

Kap. 680, post 50 Sametinget

Regjeringen foreslår at Sametinget bevilges 215,136 mill. kroner i 2010 over Arbeids- og inkluderingsdepartementets budsjett. Dette er en økning på 12,3 mill. kroner fra 2009 (5,6 pst). Bevilgningen omfatter en økning på 4 mill. kroner som følge av forvaltningsområdet for samisk språk er utvidet til også å omfatte Lavangen kommune. Bevilgningsforslaget omfatter også en økning på 1,5 mill. kroner i husleiekompensasjon i forbindelse med at Sametingets kontorer i Kautokeino har flyttet inn i det nye vitenskapsbygget sommeren 2009. Husleiekompensasjonen vil da utgjøre til sammen 3 mill. kroner fra 2010. Det er også foreslått bevilget 370 000 kroner i 2010 til Sametingets valgarbeid utenom valgårene.

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen til oppfølgingen av Handlingsplan for samiske språk over Arbeids- og inkluderingsdepartementets budsjett med 5 mill. kroner i 2010. Sametinget har en svært viktig rolle i arbeidet for samisk språk. Regjeringen foreslår derfor at Sametinget tilføres 3,5 mill. kroner av satsingen på 5 mill. kroner i 2010.

Sametinget ble i 2009 bevilget 3 mill. kroner til finansieringen av tiltak for å sikre en verdig gjenbegravning av skjelettet materialet fra Neiden, jf. St.prp. nr. 1 (2008-2009) og St. prp. nr. 67 (2008-2009). Sametinget ble i tillegg bevilget 2,9 mill. kroner til Sametingets arbeid knyttet til gjennomføringen av sametingsvalget i 2009. Disse midlene var engangsbevilgninger og videreføres ikke i 2010.

Kap. 680, post 54 Avkastning av Samefolkets fond

Under behandlingen av revidert nasjonalbudsjett for 2000 vedtok Stortinget 16. juni 2000 å bevilge 75 mill. kroner til et «Samefolkets fond». Avkastningen av fondet er ikke en del av rammebevilgningen til Sametinget.

Vedtektene for fondet ble fastsatt ved kgl.res. 22. september 2006. Sametingets plenum er fondets styre. Den nærmere bruken av avkastningen fastsettes av Sametinget i de årlige budsjettvedtak. Sametinget har vedtatt prioriteringer og satsingsområder for bruken av Samefolkets fond for perioden 2008-2009. Deler av fondsmidlene skal brukes på språkutviklingstiltak, litteratur og dokumentasjon og formidling av tradisjonell kunnskap.

Det foreslås en bevilgning på 4,65 mill. kroner i 2010, som utgjør avkastningen av fondet for 2009.

Kap. 681, post 72 Samisk språk, informasjon mv.

Regjeringen foreslår at tilskuddsposten Samisk språk, informasjon mv. økes med 1,5 mill. kroner, til 10,845 mill. kroner.

I 2010 vil Arbeids- og inkluderingsdepartementet over denne posten prioritere tiltak knyttet til Handlingsplan for samiske språk, herunder lulesamiske og sørsamiske språktiltak. Regjeringen foreslår at 1 mill. kroner av økningen bevilges Senter for samisk i opplæringen ved Samisk høyskole, jf. omtale under delmål 2.

Den foreslåtte bevilgningen vil også finansiere ordningen med «Samiske veivisere», det sørsamiske skoletilbudet i Engerdal kommune, Divvun 2 og revitaliseringstiltak for å styrke pite-samisk og østsamisk språk og kultur, og lule- og sørsamisk språk.

Kap. 681, post 74 Dokumentasjon, formidling mv.

Regjeringen foreslår at det bevilges 1,4 mill. kroner til en satsing på tradisjonell samisk kunnskap over kap. 681 Tilskudd til samiske formål, post 74 Dokumentasjon, formidling mv. Midlene skal blant annet benyttes til tiltak for å styrke arbeidet med kartlegging, dokumentasjon og videreføring av samers tradisjonelle kunnskap i Norge. I 2010 forutsettes midlene i sin helhet tildelt Samisk høyskole, som har utviklet pilotprosjektet Árbediethu – kartlegging, bevaring og bruk av samisk tradisjonell kunnskap, jf. delmål 4.

Kap. 682 Kompetansesenteret for urfolks rettigheter, post 1 Driftsutgifter

Regjeringen foreslår en bevilgning på 3,049 mill. kroner til drift av senteret i 2010. Bevilgningen omfatter en økning på 100 000 kroner i husleiekompensasjon i forbindelse at Gáldu – Kompetansesenteret for urfolks rettigheter har flyttet inn i det nye vitenskapsbygget. I tillegg vil støtten til senterets virksomhet over Utenriksdepartementets budsjett, kap. 163 Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter, post 72 Menneskerettigheter, bli videreført.

Barne- og likestillingsdepartementet har i samarbeid med Arbeids- og inkluderingsdepartementet og Sametinget blitt enige om at Gáldu tildeles midler til opprettelsen av en stilling ved senteret som blant annet skal arbeide med likestilling og antidiskriminering. I formidlingen av informasjon og dokumentasjon skal samiske språk ivaretas. Stillingen vil være et prøveprosjekt med tre års varighet. Det tas sikte på at prosjektet starter opp i 2010 og avsluttes med en evaluering i 2012.

Kap. 684 Internasjonalt fag- og formidlings-senter for reindrift, post 1 Driftsutgifter og 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Regjeringen foreslår en bevilgning på 3,435 mill. kroner til drift av senteret i 2010. Bevilgningen omfatter en økning på 100 000 kroner i husleiekompensasjon i forbindelse at Internasjonalt fag- og formidlings-senter for reindrift har flyttet inn i det nye vitenskapsbygget.

Utenriksdepartementet

Kap.	post	Tiltak
115	01	Driftsutgifter
115	70	Tilskudd til presse-, kultur- og informasjonsformål
116	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner
118	70	Nordområdetiltak og prosjektsamarbeid med Russland
163	71	Humanitær bistand og menneskerettigheter

Kap. 115, post 01 Driftsutgifter og kap. 115, post 70 Tilskudd til presse, kultur- og informasjonsspørsmål

Tilskudd som gis under disse postene skal blant annet bidra til å styrke interessen for og kunnskapen om Norge i utlandet, og styrke kulturlivets internasjonale samarbeid. Profileringen av Norge som sentral aktør i nordområdene er et ledd i dette arbeidet.

Innen folk-til-folk-samarbeidet under Nordområdestrategien spiller samarbeidet med samiske organisasjoner og institusjoner en viktig rolle. Midler til informasjonsarbeid og folk-til-folk samarbeid kanaliseres blant annet over kap. 115, post 01 og kap. 115, post 70. En del av midlene kanaliseres gjennom Barentskult der Utenriksdepartementet samarbeider med Kultur- og kirke departementet og fylkeskommunene, og en del forvaltes i direkte samarbeid mellom Utenriksdepartementet og institusjoner og organisasjoner i Nord- Norge.

Målsettingen med bevilgningen er å synliggjøre Norges rolle og betydning på Nordkalotten overfor sentrale målgrupper i Nord-Amerika, Asia og Europa. Arbeidet med å styrke det sivile nettverk i Barentsregionen gis høy prioritet – og de norske samenes samarbeid med russiske urfolksgrupper og deres vilje og evne til å være brobygger mellom russiske urfolk og urfolk ellers på den nordlige halvkule, blir tillagt vekt i denne sammenheng. Bevilgningene fra Utenriksdepartementet og via Barentskult skal stimulere samiske kulturinstitusjoner som Riddu Riddu-festivalen til å bli viktige møteplasser for utviklingen av urfolkskulturen i nordområdene.

Bevilgningene i 2009 gikk f.eks. til et bredt spekter av tiltak som omfattet styrking av samisk filmsamarbeid i Barentsregionen, økte kontakter og samarbeid med russiske urfolkgrupper omkring språkbevaring og fjernundervisning samt presentasjon i utlandet av samisk kulturtradisjoners betydning for folk-til-folk-relasjonene i nord. Eksempel her er den norsk-russiske-samiske presentasjonen i Europas kulturhovedstad Linz i april 2009.

Over de aktuelle budsjettposter ble det i 2008 bevilget 3 mill. kroner over kap. 115, post 01 og 7 mill. kroner over kap. 115, post 70. I 2009 3 mill. kroner over kap. 115, post 01 og 12 mill. kroner over kap. 115, post 70. For 2010 foreslås 3 mill. kroner over kap. 115, post 01 og 12 mill. kroner over kap. 115, post 70. Selv om samiske tiltak ikke blir skilt ut – men sett som en del av helheten – vil tiltak i samarbeid med partnere som representerer samiske interesser utgjøre om lag 10 prosent av den samlede virksomhet.

Kap. 116, post 70 Tilskudd til internasjonale organisasjoner

Det gis støtte til urfolksdeltakelse i Arktisk råd, Barentsrådet mv. Formålet med bevilgningen er å gi tilskudd til urfolksrepresentanters deltakelse i internasjonalt samarbeid i nordområdene. Midlene nyttes i første rekke til dekning av reiseutgifter for samer og russiske urfolk. Rammen er på 0,6 mill. kroner i 2009 og forventes videreført på dette nivå i 2010.

Kap. 118, post 70 Nordområdetiltak og prosjektsamarbeid med Russland

Denne bevilgningen dekker et bredt spekter av prosjekter, herunder til urfolksprosjekter. Støtten til prosjekter hvor urfolk er målgruppen, fordeler seg på følgende hovedkategorier:

- Støtte fra Utenriksdepartementet til samarbeidsprosjekter i Nordvest-Russland som involverer urfolk (oftest samer). Sum tilskudd i 2008: 0,6 mill. kroner.
- Støtte fra Barentssekretariatet til folk-til-folk-prosjekter innenfor norsk og russisk del av barentsregionen og som involverer samer og andre urfolk. Sum tilskudd i 2008: 2,4 mill. kroner.

I sum ble det altså i 2008 gitt 3 mill. kroner i tilskudd til urfolksprosjekter under denne bevilgningen. For 2009 antas at støtten vil ligge på omtrent samme nivå som i 2008. I den grad det kommer inn interessante prosjektsøknader, er det budsjettmessig rom for å øke omfanget av støtte til urfolksprosjekter i 2010. I denne forbindelse kan nevnes at Barentssekretariatet har igangsatt arbeid med å kartlegge og stimulere aktuelle urfolksmiljøer til utarbeidelse av prosjektforslag rettet inn mot russisk del av barentsregionen. Utenriksdepartementet støtter opp om dette arbeidet.

Kap. 163, post 71 Humanitær bistand og menneskerettigheter

Utenriksdepartementet tildelte i 2009 1,5 mill. kroner til Gáldu – Kompetansesenteret for urfolks rettigheter i Kautokeino. Støtten er gitt til Gáldus arbeid med internasjonale urfolksrettigheter. Støtten til senterets virksomhet over Utenriksdepartementets budsjett vil bli videreført i 2010.

Utenriksdepartementet inngikk i 2009 en rammeavtale med Sametinget om økonomisk støtte til tingets internasjonale virksomhet. Dette vil dette innebære en tildeling på 0,65 mill. kroner til Sametingets arbeid med internasjonale urfolksspørsmål innen FN og andre internasjonale organisasjoner.

Videre gis det et tilskudd på 0,4 mill. kroner til Samerådets internasjonale arbeid.

Kunnskapsdepartementet

(i 1000 kr)

Kap.	post	Benevnelse	Regnskap 2008	Saldert budsjett 2009	Forslag 2010
222	01/45	Statlige grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternat, Driftsutgifter og utstyrsanskaffelser, <i>kan overføres</i>	91 300 ¹⁾	95 528 ²⁾	101 406 ³⁾
223	50	Samisk utdanningsadministrasjon Tilskudd til Sametinget	31 887	33 290	34 355
225	63	Tilskudd til samisk grunnopplæring, <i>kan overføres</i>	44 527	47 505	49 787
226	21	Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen, Spesielle driftsutgifter	4 000	4 300	6 500
231	50	Tilskudd til samiske barnehagetilbud	12 380	12 925	13 339
275 ⁴⁾	50	Høgskoler, Basisfinansiering statlige høgskoler	50 957	48 796	
	51	Resultatbasert finansiering statlige høgskoler	3 501	3 293	
	52	Forskningsfinansiering statlige høyskoler	6 162	6 774	
260	50	Bevilgning til universiteter og statlige høgskoler			62 229
Sum			244 714	252 411	267 616

¹⁾ Basert på tildelingsbrevet for 2008 til Utdanningsdirektoratet.

²⁾ Basert på tildelingsbrevet for 2009 til Utdanningsdirektoratet

³⁾ Beløpet inkl. midler til rettsvilkåravtale og ventelønn og kan derfor ikke sammenlignes med tallene for 2008 og 2009.

⁴⁾ Bevilgningene er overført til kap. 260 post 50 fra 1. januar 2010.

I tillegg blir det bevilget midler til samiske formål over disse kapitler og poster:

Kap.	post	Tiltak
260	50	Universitetet i Tromsø, Statstilskudd
285	52	Norges forskningsråd, Forskningsformål

Kap. 222 post 01 Statlige grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternat

Bevilgningen på posten dekker hovedsakelig:

- Drift av skole og internat ved Sameskolen i Midt-Norge, Hattfjelldal
- Undervisnings- og internattjenester ved de kommunale sameskolene i Snåsa og Troms
- Drift av Samisk videregående skole i Karasjok og Samisk videregående skole og reindriftsskole i Kautokeino

Formålet med bevilgningen til de samiske skolene er blant annet å opprettholde og videreutvikle samisk identitet, språk og kultur. Skolene følger Kunnskapsløftet – Samisk.

Sameskolen i Midt-Norge hadde høsten 2008 15 faste elever. Ti av elevene bodde på internatet. 17 elever benyttet tilbudet om fjernundervisning i sørsamisk.

Sameskolen i Midt-Norge er statlig. Sameskolene i Snåsa og Troms er kommunale, men staten ved Utdanningsdirektoratet gir særskilt økonomisk støtte til drift av skolene og tilhørende internat.

Sameskolen i Snåsa hadde høsten 2008 elleve faste elever. Fem elever bodde på internatet. Sameskolen i Troms hadde høsten 2008 17 elever. Ti elever bodde på internatet.

I tillegg til den ordinære undervisningen gir alle skolene tilbud om fjernundervisning i nord- eller sørsamisk. Utdanningsdirektoratet har utarbeidet en samlet plan for fjernundervisning i de tre samiske språkene, nord-, sør- og lulesamisk. Utdanningsdirektoratet er i 2009 tildelt kr 683 000 over kap. 222 for å sette i gang et pilotprosjekt i lulesamisk fjernundervisning etter føringer i fjernundervisningsplanen.

Høsten 2008 hadde Samisk videregående skole i Karasjok 99 elever mot 118 elever året før. Samisk videregående skole og reindriftsskole i Kautokeino hadde 105 elever mot 83 elever året før.

Sametinget vedtok i 2008 å sette i verk et utredningsarbeid for å sette Sametinget i stand til å ta over forvaltningsansvaret for de samiske videregående skolene. Utdanningsdirektoratet har inntil videre forvaltningsansvaret for skolene.

Kap. 223 post 50 Samisk utdanningsadministrasjon

Bevilgningen dekker:

- Tilskudd til drift av Sametingets utdanningsadministrasjon
- Tilskudd til utvikling og produksjon av læremidler for samiske elever, medregnet spesialpedagogiske læremidler
- Tilskudd til læreplanarbeid og -utvikling
- Tilskudd til råd og veiledning til lærere, kommuner og fylkeskommuner om samisk opplæring

Bevilgningen er i sin helhet stilt til disposisjon for Sametinget i 2009.

For 2010 foreslås det å videreføre bevilgningen på samme nivå som i 2009.

Kap. 225 post 63 Tilskudd til samisk i grunnopplæringen

Målet med tilskuddsordningen er å bidra med finansiering til kommuner, fylkeskommuner og private skoler som tilbyr samiskopplæring for samiske elever i samsvar med §§ 6-2 og 6-3 i opplæringsloven. Opplæringen skal følge læreplanverket for Kunnskapsløftet – Samisk. Elevene får opplæring i samisk som førstespråk (Samisk 1) eller samisk som andrespråk (Samisk 2/Samisk 3). Tilskuddet kan også utbetales til kommuner som ønsker å styrke kompetansen i samisk for lærere i grunnskolen (studiehjemler).

I skoleåret 2008–09 fikk 2 517 elever i grunnskolen opplæring i samisk, mot 2 542 elever året før, dvs. en nedgang på 25 elever. Antallet samiske studiehjemler har ligget på om lag samme nivå de siste årene.

Våren 2009 fikk 242 elever og lærlinger opplæring i samisk i videregående opplæring ved fylkeskommunale skoler, mot 288 året før.

Posten er foreslått økt med om lag 2,3 mill. kroner i 2010 blant annet som følge av et økt bevilgningsbehov grunnet endring i gruppesammensetning og innlemming av ny forvaltningskommune.

Kap. 226 post 21 Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen

Bevilgningen bidrar til kvalitetsutviklingstiltak innenfor grunnopplæringen, herunder også tiltak rettet mot samisk i grunnopplæringen.

I 2008 og 2009 ble det bevilget midler til samiske utviklingstiltak, bl.a. videreutvikling av fjernundervisning og kompetanseutvikling i samisk.

For 2010 foreslås det å øke bevilgningen til samiske utviklingstiltak til 6,5 mill. kroner. Midlene skal nyttes til oppfølging av Handlingsplan for samiske språk, bl.a. videreutvikling av fjernundervisning i samsvar med Utdanningsdirektoratets plan for samisk fjernundervisning, og til fortsatt kompetanseutvikling i samisk. Videre skal midlene nyttes til videreføring av Senter for samisk i opplæringen, som drives på prosjektbasis. Prosjektet skal evalueres.

Kap. 231 Barnehager, post 50 Tilskudd til samiske barnehagetilbud

Tilskuddet forvaltes av Sametinget og skal bidra til at samiske barn får et barnehagetilbud som er tilpasset deres språk- og kulturbakgrunn. Tilskuddet omfatter særskilt tilskudd til samiske barnehager, tilskudd til språktiltak i norskspråklige barnehager med samiske barn og midler til informasjons- og utviklingsarbeid, veiledning og utvikling av pedagogisk materiell. I 2008 ble

det gitt særskilt tilskudd til 41 samiske barnehager med om lag 950 barn. 19 norskspråklige barnehager fikk tilskudd til samiskopplæring.

Det foreslås at bevilgningen for 2010 videreføres på samme nivå som i 2009.

Kap. 260 Bevilgning til universiteter og statlige høyskoler

Søkingen til lærerutdanningen ved Samisk høyskole høsten 2009 er økt i forhold til tidligere år. Tall fra Samordna opptak viser at det er 25 søkere til 15 planlagte plasser. Det er i revidert nasjonalbudsjett 2009 tildelt midler til etter- og videreutdanning tilsvarende totalt 50 studieplasser til institusjoner som tilbyr samisk og/eller kvensk.

Rekrutteringssituasjonen for lærere i lulesamisk og sørsamisk språk er svært vanskelig. Det er satt i verk flere tiltak for å bedre rekrutteringen til samiske språkstudium og samisk lærerutdanning. Samisk høyskole leder en arbeidsgruppe som skal utarbeide en langsiktig nasjonal strategi for rekruttering som vektlegger samiske språk og lærerutdanning og omfatter alle nivå fra barnehage til høyere utdanning. Samisk høyskole, Høgskolen i Nord-Trøndelag, Høgskolen i Bodø og Universitetet i Tromsø er alle tildelt kr 200 000 for å utforme rekrutteringstiltak med sikte på opptak høsten 2010.

Samisk høyskole skal etablere et utvalg som skal arbeide fram en rammeplan for en ny samisk lærerutdanning. Utvalget skal være bredt sammensatt og reflektere de ulike samiske språksamfunnene.

Fra studieåret 2010 får studenter som har kombinasjonen grunnskolelærerutdanning, praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) eller førskolelærerutdanning og samisk språk ettergitt studielån for inntil 50 000 kroner.

Kap. 285, Norges forskningsråd, post 52 Forskningsformål

Midler til samisk forskning over kap. 285 post 52 går i hovedsak til et program for samisk forskning, som er finansiert med midler fra Kunnskapsdepartementet og Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Program for samisk forskning II startet opp i 2007. Det skal løpe i ti år, med evaluering etter halvgått periode. Programmet legger vekt på sentrale utfordringer for samisk forskning, herunder rekruttering, formidling og styrking av samisk som vitenskapsspråk.

Justis- og politidepartementet

Kap.	post	Tiltak
440	01	Midler til politidistrikter med kommuner i forvaltningsområdet for samisk språk
470	72	Tilskudd til Rettshjelpskontoret i Indre Finnmark

Kap. 440 Politidirektoratet — Politi- og lensmannsetaten, post 01 Driftsutgifter

På kap. 440, post 01 har det i flere år vært stilt midler til disposisjon for de politidistriktene hvor det er kommuner innenfor forvaltningsområdet for samisk språk. Målsettingen er å motivere til økt kunnskap om de samiske språk i politidistrikter med samisk befolkning. Politidistrikter som har merarbeid som følge av tospråklig forvaltning, kan søke om tilskudd fra de avsatte midlene. Ordningen administreres av politimesteren i Vestfinnmark politidistrikt i henhold til egen instruks.

For 2009 er det satt av 400 000 kroner. Det tas sikte på å sette av tilsvarende beløp i 2010.

Kap. 470 Fri rettshjelp, post 72 Tilskudd til spesielle rettshjelpstiltak

Rettshjelpskontoret Indre Finnmark ble etablert i 1997. Bakgrunnen for opprettelsen av kontoret var blant annet at man ønsket å tilby den samisktalende delen av befolkningen rettshjelp på eget språk og at man anså den samiske befolkningen for å ha et særlig behov for rettshjelp. Det er dessuten dårligere advokatdekning i området enn på landsbasis, og et eget rettshjelpskontor ville gjøre det enklere for befolkningen å få tilgang på rettshjelp. Kontoret har hovedsete i Karasjok, men har kontordager også i andre kommuner ved behov.

Forbruket i 2008 var på om lag 1,323 mill. kroner. Justisdepartementets tilskudd til Rettshjelpskontoret Indre Finnmark for 2009 var på 1,352 mill. kroner. Det tas sikte på å videreføre ordningen for 2010.

Kontoret hadde 173 saker til behandling i 2008. Det ble gitt muntlig rådgivning ved 145 saker.

Kultur- og kirkedepartementet

(i 1000 kr)

Kap.	Post	Tiltak	Regnskap 2008	Saldert budsjett 2009	Forslag 2010
320	53	Samiske kulturformål	53 543	61 993	65 353
320	73	Østsamisk museum	9 700	2 500	1)
320	73	Ája Samisk Senter	3 000	5 200	7 300
232	72	Riddu Riddu-festivalen		1 500	1 548
335	75	Tilskudd til samiske aviser	18 877	21 627	22 319
340	71	Tilskudd til kirkelige formål	1 350	1 400	1 400
Sum			86 470	94 220	97 920

1) Bygget til Østsamisk museum ble ferdigstilt i desember 2008.

I tillegg blir det bevilget midler til samiske formål over følgende budsjettkapitler:

Kap.	Post	Tiltak
326	01	Språk, litteratur- og bibliotekformål (Nasjonalbiblioteket)
329	01/45	Arkivformål, Samisk arkiv
334	72	Film og medieformål, Knutepunktinstitusjoner
334	73	Film og medieformål, Regional filmsatsing
340	01	Kirkelig administrasjon, driftsutgifter
340	75	Kirkelig administrasjon, trosopplæring
341	01	Presteskapet, driftsutgifter

Kap. 320 Allmenne kulturformål, post 53 Samiske kulturformål

Midler til samiske tiltak under Kultur- og kirkedepartementets budsjett er samlet under denne posten. Midlene dekker tilskudd til Sametingets bibliotek, mobil bibliotekstjeneste, samiske kunstnerstipend og stipendkomitevederlag, utstillingsvederlag til samiske kunstinstitusjoner, stedsnavnstjenesten og oppfølging av samelovens språkregler, samiske museer, samiske musikkfestivaler og Beaivváš Sámi Teáhter.

Kultur- og kirkedepartementet foreslår at det i 2010 blir satt av 65,4 mill. kroner på kap. 320, post 53 Samiske kulturformål. Siden 2005 er bevilgningen til Sametinget over denne posten økt med over 33 mill. kroner.

Kap. 320 Allmenne kulturformål, post 73 Nasjonale kulturbygg

Ája Samisk Senter i Kåfjord skal utvides med nye lokaler for museumsformål og samisk bibliotek. Statsbygg er byggherre. Prosjektet skal gjennomføres innenfor en ramme på 22 mill. kroner i tilskudd fra Kultur- og kirkedepartementet. I 2010 foreslås det en bevilgning på 7,3 mill. kroner til byggeprosjektet.

Kap. 323 Musikkformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner

Riddu Riddu-festivalen fikk knutepunktstatus fra 2009, og for 2010 er det foreslått et tilskudd på 1,55 mill. kroner til festivalen.

Kap. 326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål, post 01 Samisk bibliografi

Nasjonalbiblioteket har siden 1993 hatt samisk bibliografi som særskilt oppgave. I tillegg til det samiskspråklige materialet tas det også med litteratur på andre språk, innen alle fag og emner som berører samiske forhold. Målet er en felles nordisk bibliografi.

Kap. 329 Arkivformål, postene 01 Driftsutgifter og 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold

Samisk arkiv er fra 2005, etter ønske fra Sametinget, overført fra Sametinget til Riksarkivaren. Drift av Samisk arkiv dekkes innenfor de årlige bevilgninger til Arkivverket over statsbudsjettets kap. 329 Arkivformål. I 2009 flytter Samisk arkiv inn i nye lokaler i Samisk vitenskapsbygg.

Kultur- og kirkedepartementet foreslår en økning i driftsbevilgningen til Samisk arkiv på 2,2 mill. kroner for 2010. I tillegg er det foreslått en bevilgning på 1,1 mill. kroner til utstyrsinvestering.

Kap. 334 Film- og medieformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner

Det er en forutsetning for tilskuddet til Nordnorsk filmsenter AS under kap. 334 Film- og medieformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner, at det skal produseres minst én samisk film i året med støtte fra selskapet.

Samisk filmproduksjon og tilskuddene til samiske filmproduksjoner er for øvrig omtalt i St.meld. nr. 22 (2006-2007) *Veiviseren. For det norske filmloftet*.

Kap. 334 Film- og medieformål, post 73 Regional filmsatsing

Det er i 2009 bevilget 1,5 mill. kroner til oppstart av den regionale filmvirksomheten Internasjonalt Samisk Filmsenter AS (ISF). Senteret har som mål å samprodusere med uavhengige samiske produksjonsselskap og med nasjonale og internasjonale filmselskap. Formålet er å øke og kvalitetssikre samiske filmproduksjoner og å øke filmproduksjon i regionen. Kultur- og kirkedepartementet foreslår å øke tilskuddet til sentret med 0,5 mill. kroner i 2010.

Kap. 335 Pressestøtte, post 75 Tilskudd til samiske aviser

Tilskudd til samiske aviser bevilges over kap. 335, post 75. De samiske avisene har mottatt statsstøtte siden 1979, fra 1987 over egen budsjettpost. Over posten gis det tilskudd til produksjon av samiske aviser og tilskudd til produksjon av avissider på lulesamisk og sørsamisk. Tilskuddsordningen forvaltes av Medietilsynet og er regulert i forskrift av 17. mars 1997 nr. 248 om tilskudd til samiske aviser. Pressestøtten er først og fremst begrunnet ut fra pressens betydning for demokrati og ytringsfrihet. I tillegg har de samiske avisene en viktig oppgave i forhold til å opprettholde og videreutvikle det samiske skriftspråket.

For å legge til rette for økt utgivelseshyppighet i de samiske avisene ble posten økt med til sammen 8 mill. kroner i 2008 og 2009. Fra høsten 2008 kommer både *Ávvir* og *Sáгат* ut med fem utgaver per uke. I Kultur- og kirkedepartementets budsjettforslag for 2010 er det foreslått et tilskudd til samiske aviser på 22,3 mill. kroner.

Kap. 340 Kirkelig administrasjon, post 01 Driftsutgifter, post 71 Tilskudd til kirkelige formål og post 75 Trosopplæring

I driftsbevilgningen som blir tildelt Kirkerådet under kap. 340, post 01 inngår også bevilgningen til Samisk kirkeråd. Samisk kirkeråd ble opprettet av Kirkemøtet i 1992. Rådet skal samordne kirkens innsats blant de samiske befolkningsgrupper og arbeide for å bedre folks kjennskap til samisk kirkeliv. I tillegg gjennomføres tiltak i regi av Samisk kirkeråd, blant annet for å rekruttere personer med samisk morsmål til kirkelige stillinger. Sekretariatet for Samisk kirkeråd er en del av Kirkerådets sekretariat. Kirkerådet har truffet vedtak om at sekretariatet for Samisk kirkeråd bør flyttes fra Oslo til Tromsø.

Under post 71 har det gjennom flere år vært gitt tilskudd til Det norske Bibelselskap til oversettelse av bibelske tekster til lule-, sør- og nordsamisk. I hovedsak går tilskuddet til oversettelse av Det gamle testamente til nordsamisk, et arbeid som ble påbegynt i 1998. Arbeidet er tidkrevende, samtidig som det er lite språkkyndig kapasitet på området. En språkkyndig prest er fra 2009 gitt delvis tjenestefri med lønn for å arbeide med oversettelsen. Tilskuddet foreslås videreført i 2010.

Av tilskuddet som bevilges under post 75 Tilskudd til trosopplæring i Den norske kirke, er utviklingen av opplæringstilbud forankret i samisk språk, kultur og historie et prioritert innsatsområde. Reformens fem første år har vært en forsøks- og utviklingsperiode og det er blant annet gjennomført prosjekt i Indre Finnmark prosti, som har en stor andel samiskspråklig befolkning.

Fra 2009 gikk reformen inn i gjennomføringsfasen. Som en del av prosjektet ”Aktivitetsbasert trosopplæring på nett for samiske barn og unge”, er det våren 2009 lansert et samisk nettsted med materiell på nordsamisk, lulesamisk, sørsamisk, kvensk og norsk. Trosopplæringen i samiskspråklige områder skal ha prioritet i det videre reformarbeidet. Budsjettforslaget for 2010 innebærer en ytterligere opptrapping i bevilgningen til trosopplæringsreformen.

Kap. 341 Presteskapet, post 01 Driftsutgifter

I bevilgningene til presteskapet under kap. 341, post 01, inngår også kirkelig betjening av den samiske befolkningen. I Nord-Hålogaland bispedømme er det flere samisktalende prester. I de områder hvor presten ikke behersker samisk, søkes dette avhjulpet ved bruk av kirketolker.

Det sørsamiske språkområdet omfatter Nidaros bispedømme og deler av Sør-Hålogaland og Hamar bispedømme. Det er egen preste- og diakonstilling med tjeneste overfor sørsamene. Fra 2009 er det bevilget midler til forsøk med opprettelse av en samisk menighet i sørsamisk språkområde som en fireårig prøveordning. Det tas sikte på å gjennomføre valg på det første samiske menighetsrådet høsten 2009. Posten omfatter også bevilgninger til Kirkelig utdanningscenter i nord. Utdanningscenteret ble opprettet i Tromsø i 1997 for å gi et kirkelig utdanningstilbud i nord, og blant annet med det formål å profilere det samiske perspektivet i praktisk-kirkelig utdanning.

Spillemidler til samisk idrett

Det ytes årlige tilskudd til samisk idrett gjennom fordeling av overskuddet til Norsk Tipping AS. Ved fordelingen av overskuddet til Norsk Tipping AS for spilleåret 2008 til idrettsformål i 2009, ble det avsatt 600 000 kroner til samisk idrett. Tilskuddet er overført til Sametinget, som er ansvarlig for den videre fordelingen av midlene i tråd med målsettingen for tilskuddet.

Begrunnelsen for et eget tilskudd til samisk idrett er opprettholdelse og videreutvikling av de særegne samiske idrettsaktiviteter.

Kommunal- og regionaldepartementet

			(i 1000 kr)		
Kap	post	Benevnelse	Regnskap 2008	Saldert budsjett 2009	Forslag 2010
552	72	Nasjonale tiltak for regional utvikling, <i>kan overføres</i>	2 100	2 100	2 100

Kap. 552, post 72 Nasjonale tiltak for regional utvikling, *kan overføres*

Kommunal- og regionaldepartementet tildeler ca. 2,1 mill. kroner over posten per år i perioden 2007-2013 til gjennomføring av et samisk program innenfor Interreg. Den totale rammen er 15 mill. kroner.

Det samiske programmet, Sápmi, inngår som et delprogram i Interreg IVA Nord. Interreg IVA Nords overgripende mål er å øke regionens funksjonalitet og styrke gjennom samarbeid om næringsliv og infrastruktur, samt utvikling av spesialkompetanse og identitetsskapende innsats. For det samiske delprogrammet Sápmi har man et særlig fokus på å bidra til et differensiert samfunn basert på samisk kultur, næring, tradisjoner, identitet og språk. Midlene finansierer den statlige andelen i de grenseregionale programmene. Sekretariatsfunksjonen deles mellom Troms fylkeskommune og Nord-Trøndelag fylkeskommune.

Helse- og omsorgsdepartementet

(i 1000 kr)

Kap.	post	Benevnelse	Regnskap 2008	Saldert budsjett 2009	Forslag 2010
762	70	Forsøk og utvikling i primærhelsetjenesten	13 000	13 600	14 000

Kap. 762 Primærhelsetjeneste, post 70 tilskudd

Utvikling av helse- og omsorgstjenester til den samiske befolkning

For 2009 disponeres 13,6 mill. kroner til videreføring av tiltak på grunnlag av handlingsplanen ”Mangfold og likeverd”. Av disse midlene er 6,5 mill. kroner overført Sametinget. Helsedirektoratet forvalter i 7,1 mill. kroner. Av disse midlene er Senter for samisk helseforskning i 2009 tildelt 5 mill. kroner. De øvrige midlene disponeres til ulike prosjekter med formål å bidra til likeverdige helsetjenester til den samiske befolkning. Formålet er også å bidra til at slike tjenester er kunnskapsbaserte.

Hovedprinsippene i handlingsplanen ”Mangfold og likeverd” danner grunnlaget for det videre arbeidet.

Helsedirektoratet arbeider langsiktig for å fremme samisk språk og kulturkompetanse gjennom rådgivning og nettverksvirksomhet mot kommuner, helseforetak, fylkesmenn, utdanningsinstitusjoner og andre aktører med en rolle i helsetjenesten.

Det foreslås at tiltakene videreføres i 2010.

Det vil i løpet av 2009 bli sluttført en evaluering av tilskuddsordningen som forvaltes av Sametinget. På bakgrunn av denne vil Helse- og omsorgsdepartementet i samarbeid med Sametinget i løpet av 2010 vurdere eventuelle omdisponeringer av tilskuddsmidlene.

Barne- og likestillingsdepartementet

Kap.	Post	Betegnelse
846	70	Tilskudd
857	70	Barne- og ungdomsorganisasjoner
857	79	Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid mv., <i>kan overføres</i>

Kap. 846 Forsknings- og utredningsvirksomhet, tilskudd mv., 70 Tilskudd

Til likestillingstiltak i det samiske samfunnet er det over Barne- og likestillingsdepartementets budsjett foreslått bevilget 500 000 kroner i 2010, jf. kap. 846 Forsknings- og utredningsvirksomhet, tilskudd mv., post 70 Tilskudd.

Formålet med midlene er å støtte arbeidet for likestilling, på de områdene som framgår av Sametingets vedtatte handlingsplan for likestilling. I 2009 er det bevilget 200 000 kroner til dette formålet.

Barne- og likestillingsdepartementet har i samarbeid med Arbeids- og inkluderingsdepartementet og Sametinget blitt enige om at Gáldu – Kompetansesenteret for urfolks rettigheter tildeles midler til opprettelsen av en stilling ved senteret som blant annet skal arbeide med likestilling og antidiskriminering. I formidlingen av informasjon og dokumentasjon skal samiske språk ivaretas. Stillingen vil være et prøveprosjekt med tre års varighet. Det tas sikte på at prosjektet starter opp i 2010 og avsluttes med en evaluering i 2012.

Kap. 857 Barne- og ungdomstiltak, post 70 Barne- og ungdomsorganisasjoner

Posten omfatter grunnstøtte til de frivillige barne- og ungdomsorganisasjonenes nasjonale arbeid. Formålet er å legge til rette for barn og ungdoms deltagelse i organisasjonene og sikre disse som en arena for medvirkning og demokrati. Denne støtteordningen er åpen for alle barne- og ungdomsorganisasjoner som oppfyller visse inngangskriterier og er ellers regulert i *Forskrift om tilskudd til frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner av 29. november 2007* med endringer av 15. september 2009. Midlene blir fordelt av et fordelingsutvalg med sekretariat i Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet.

Det gis også midler til tilskuddsordningen *Mangfold og inkludering* som gir prosjektstøtte til barne- og ungdomsorganisasjoner, fritidsklubber, ungdomshus og lokale ungdomsmiljø i Norge som ønsker å sette fokus på mangfold, holdninger og deltakelse. Denne ordningen blir forvaltet av Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner.

Kap. 857 Barne- og ungdomstiltak, post 79 Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid mv., *kan overføres*

Målet med tilskuddsposten er å stimulere til internasjonalt samarbeid på barne- og ungdomsområdet. Målgruppene er frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner, enkeltpersoner og grupper av barn og ungdom, institusjoner som arbeider med barn og ungdom, samt offentlige myndigheter lokalt, regionalt og nasjonalt.

Innenfor rammen av denne posten vil Barne- og likestillingsdepartementet bidra til gjennomføringen av Nordområdestrategien ved å prioritere det ungdomspolitiske samarbeidet i Barentsregionen. Det vil bli avsatt midler til multilaterale prosjekter og aktiviteter for barn og ungdom i Barentsregionen. Målgruppene for bevilgningen er barn og ungdom og urbefolkningen i Barentsregionen. Midlene forvaltes av Barentssekretariatet i Kirkenes.

Styrke tilsynet med at samiske barns språk og kultur ivaretas i barnevernet

Barne- og likestillingsdepartementet har satt i gang et arbeid for å styrke tilsynet med at samiske barns språk og kultur ivaretas i barnevernet. Departementet tar sikte på å sende ut et høringsnotat

med forslag om endringer i forskrift om tilsyn med barn i barneverninstitusjoner for omsorg og behandling, og forskrift om fosterhjem i løpet av høsten 2009.

Landbruks- og matdepartementet

(i 1000 kr)

Kap	Benevnelse	Regnskap 2008	Saldert budsjett 2009	Forslag 2010
1147	Reindriftsforvaltningen	59 554	60 795	59 983
1151	Til gjennomføring av reindrifftsavtalen	108 583	97 000	101 000
	Sum	168 137	157 795	160 983

Kap. 1147 Reindriftsforvaltningen

(i 1000 kr)

Post	Tiltak	Regnskap 2008	Saldert budsjett 2009	Forslag 2010
01	Driftsutgifter	41 713	40 036	39 519
45	Store utstyrskjøp og vedlikehold, kan overføres	7 472	6 775	6 958
70	Tilskudd til fjellstuer	685	680	702
71	Omstillingstiltak i Indre Finnmark, kan overføres	8 435	10 304	10 304
82	Radioaktivitetstiltak, kan overføres	1 249	3 000	2 500
	Sum kap. 1147	59 554	60 795	59 983

Resultatrapport 2008

Reindriftsforvaltningen skal medvirke til å sikre ressursgrunnet for en bærekraftig reindrift. Dette omfatter blant annet at forvaltningen i samarbeid med næringen skal fastsette rammevilkår, drive veiledning for å legge til rette for god avkastning og føre kontroll med at vilkår blir overholdt. Ressurssituasjonen og forekomsten av rovvilt påvirker i vesentlig grad driftsbetingelsene i reindriften. Det er derfor viktig med et nært samarbeid mellom rovviltforvaltningen og reindriftsforvaltningen i de ulike regionene. I forbindelse med ressursforvaltningen blir det også gjennomført driftskontroll, konfliktløsning og kontroll av avtaletiltak.

I 2006 startet forvaltningen arbeidet med en treårig plan for fastsetting av gjenværende rammevilkår for reindriften. Planen var en oppfølging av Riksrevisjonen sin undersøkelse av bærekraftig bruk av reinbeiteressursene i Finnmark, der Riksrevisjonen blant annet påpeker at det ikke foreligger en helhetlig strategi for å nå målet om en bærekraftig reindrift. Reindriftsforvaltningen har i 2008 avviklet de delene av prosjektet som ble videreført gjennom prosessen med utarbeidelsen av bruksregler for reinbeitedistriktene. Dette gjelder blant annet fastsetting av beitebruk, reintall og beitetider for det enkelte distrikt. Reindriftsforvaltningen har videreført arbeidet med distriktsinndeling i de områdene i Finnmark som allerede er påbegynt.

Reindriftsforvaltningen har vært en sentral aktør i utarbeidelsen av ny reindrifftslov og i arbeidet med implementeringen av den nye loven. Reindriftsforvaltningen har i 2008 igangsatt et omfattende veiledningsarbeid overfor reindriften om utarbeiding av bruksregler.

Reindriftsforvaltningen har et ansvar for å ivareta reindrifftsens arealinteresser i den allmenne arealforvaltningen. En vesentlig del av ressursene ved forvaltningen går med til denne type saker. Mye av arbeidet har vært utført i løpende prosesser som kommuneplanlegging, reguleringsarbeid, konsesjonssaker, med mer.

Reindriftsforvaltningen har arbeidet med å utvikle en metode for å verdiklassifisere reindrifftsens arealer. Metodikken er testet ut i to reinbeitedistrikt i 2008, et i Nordland og et i Nord-Trøndelag. Erfaringer fra dette er avgjørende for det videre arbeidet med verdiklassifisering av arealene. Dette arbeidet inkluderer også en revisjon av arealbrukskartene for alle reinbeitedistriktene. Gjennom partnerskap i Norge Digitalt vil arealbrukskartene bli lett tilgjengelig for andre etater.

Fra Reindrifftsens Utviklingsfond (RUF) er det overført 2 mill. kroner til Sametinget for å fremme næringsutviklingsprosjekter.

Budsjettframlegg 2010

Ny reindriftslov ble iverksatt fra 1. juli 2007. Implementering av ny lov vil fortsatt være en høyt prioritert arbeidsoppgave for Reindriftsforvaltningen i 2010. Loven er basert på at reindriften er avhengig av de biologiske ressursene på beitearealene, og at tilgangen til og bruken av disse må være bærekraftig. Godkjente bruksregler vil utgjøre fundamentet i ressursforvaltningen framover, og være en forutsetning for at en rekke av lovens regler kommer i bruk. Styrene i de ulike reinbeitedistriktene har etter ny lov fått ansvar for å utarbeide og godkjenne bruksregler, inkludert øvre reintall. 1. juli 2009 skulle dette arbeidet vært avsluttet. Status høsten 2009 er at omtrent 70 prosent av alle distriktene har levert bruksregler, men det er stor variasjon mellom de ulike reinbeiteområdene. I de områdene der spørsmål om rettigheter er vanskelige og komplekse, har langt færre levert bruksregler enn der disse forholdene er avklart. Reindriftsforvaltningen skal aktivt følge opp de distriktene som ikke har levert bruksreglene. En annen sentral oppgave for forvaltninga i 2010 vil være å legge til rette for, og iverksette prosessen med godkjenning av bruksregler og reintall i reindriftens styringsorganer.

Reindriftsforvaltningen skal fortsette å etablere nettverk og allianser med andre offentlige organer og gjøre disse kjent med reindriftens behov for sammenhengende areal, samt konsekvensene for reindriften av ulike tiltak innenfor reinbeiteland.

I forbindelse med at Stortinget vedtok ny plandel i plan- og bygningsloven har forvaltningen sammen med departementet utarbeidet en veileder om reindrift og arealforvaltning etter den nye loven. I forbindelse med dette vil det bli oppfølgingsoppgaver overfor ulike planleggingsinstanser framover.

Reindriftsforvaltningen skal ferdigstille arbeidet med å få verdiklassifisert reindriften sine areal, og gjøre de oppdaterte arealbrukskartene lett tilgjengelig via internett.

Reindriftsforvaltningen skal bidra i oppfølgingen av de ferdigforhandlede reinbeiteavtalene i Rørosregionen, samt hjelpe til med effektivering av ny reinbeitekonvensjon med Sverige.

Reindriftsforvaltningen skal være en bidragsyter for økt verdiskaping i reindriften. Forvaltningen skal blant annet i nært samarbeid med Innovasjon Norge arbeide for at virkemidla fra henholdsvis Reindriften sitt utviklingsfond (RUF) og Verdiskapingsprogrammet for reindrift (VSP-rein) blir sett i sammenheng, slik at den samlede effekten blir størst mulig. Videre skal forvaltninga legge til rette for og koordinere markedstiltak etter retningslinjer som er gitt i sammenheng med reindriftsforhandlingene. Reindriftsforvaltningen skal også arbeide aktivt for å fremme reindriftskvinnens stilling i næringen, herunder fremme rekruttering av kvinner i næringen.

Kap. 1151 Til gjennomføring av reindriftsavtalen

		(i 1000 kr)		
Post	Tiltak	Regnskap 2008	Saldert	
			budsjett 2009	Forslag 2010
51	Tilskudd til Utviklings- og investeringsfondet	43 800	35 900	29 900
72	Tilskudd til organisasjonsarbeid	6 200	6 200	6 200
75	Kostnadssenkende og direkte tilskudd, kan overføres	56 783	53 100	63 100
79	Velferdsordninger	1 800	1 800	1 800
Sum kap. 1151		108 583	97 000	101 000

Kapittelet omfatter bevilgninger til gjennomføring av reindriftsavtalen. Reindriftsavtalen er, ved siden av reindriftsloven, det viktigste virkemiddelet for å følge opp målene og retningslinjene i reindriftspolitikken.

For nærmere omtale av mål og strategier i reindriftspolitikken viser en til omtale under kat. 15.30 og til St.prp. nr. 76 (2008-2009) og Innst. S. nr. 374 (2008-2009). Nærmere omtale av målsettingene for de enkelte ordningene på kapitlet går fram av budsjettframlegget for 2010.

Miljøverndepartementet

			1000 kr)		
Kap.	post	Benevnelse	Regnskap 2008	Saldert budsjett 2009	Forslag 2010
1429	50	Tilskudd til samisk kulturminnevernarbeid	3 000	3 000	3 000
1429	72	Vern og sikring av freda og andre særlige verdifulle kulturmiljø og landskap			1 000
			3 000	3 000	4 000

Kap. 1429 Riksantikvaren, post 50 Tilskudd til samisk kulturminnevernarbeid

Miljøverndepartementet viderefører ordningen med tilskudd til samisk kulturminnevernarbeid. Tilskuddsordningen skal ivareta overordnede kulturminnefaglige hensyn i arbeidet med samiske kulturminner og kulturmiljøer. Midlene skal i hovedsak nyttes til større vedlikeholds- og restaureringsarbeid og til skjøtsel. Det er foreslått at 3 mill. kroner skal avsettes til formålet i 2010. Midlene stilles til disposisjon for Sametinget gjennom tildelingsbrev.

Miljøverndepartementet har delegert myndighet etter kulturminneloven til Sametinget.

Kap. 1429, post 72 Vern og sikring av freda og andre særlige verdifulle kulturmiljøer og landskap

Til skjøtsel og tilrettelegging av Mortensnes kulturminneområde i Nesseby i Finnmark foreslås det bevilget 1 mill. kroner over Miljøverndepartementets kap. 1429, post 72.